

[Niels Hølvæg Petersen.]

ske forhandlinger under én bestemt forudsætning: at der mellem de forhandlende parter findes et fundament af enighed om den overordnede politiske målsætning med forhandlingerne.

Men gør der det? Det forekommer mig, at når de rent økonomiske problemer i den grad dominerer forhandlingerne, er årsagen, at hverken de seks indbyrdes eller de seks og ansøgerlandene er enige om, hvor man skal sigte hen, hvorledes fremtidens Europakort skal se ud.

Romtraktaten forudsætter, at det økonomiske samarbejde fører til et nærmere politisk samarbejde i retning af en økonomisk og politisk union. Et politisk samarbejde er for så vidt en logisk forudsætning for, at man kan komme videre i det økonomiske, de to ting hænger sammen. Når der derfor spørges, om det økonomiske samarbejde vil få politiske konsekvenser for Danmark, så må svaret være ja. Man kan ikke være deltager i et europæisk økonomisk samarbejde, uden at det får politiske konsekvenser. Nøjagtigt hvilke, er straks langt sværere at sige, fordi det ganske afhænger af fællesmarkedets videre udvikling efter en eventuel udvidelse og derfor også i høj grad afhænger af, hvorledes de eventuelle nye medlemmer — England, Danmark, Norge og Irland i første omgang — påvirker udviklingen. Det kan dog allerede nu slås fast, at fællesmarkedet vil blive en anden organisation efter en udvidelse. Den må næsten uundgåeligt blive løsere i sin struktur, hvilket vel netop også er hovedgrunden til, at det hidtil har været så vanskeligt at blive enige om en udvidelse.

Med hensyn til det politiske samarbejde ramler forskellige opfattelser sammen. På den ene side finder man her den gaullistiske opfattelse, der går ud fra, at det økonomiske samarbejde nok må få politiske konsekvenser, men at de skal begrænses på den måde, at der skal tilstræbes et samarbejde mellem fuldt suveræne nationalstater. Det er, med den afdøde generals berømte formulering, et fædrelandenes Europa, der skal bygges op.

Det vil være forkert at tro, at denne opfattelse i dag kun findes i gaullistiske kredse i Frankrig. Den deles af mange vidt forskellige kredse af alle politiske afskygninger i alle lande og med vidt forskellige begrundelser.

På den anden side står den opfattelse, at det er nødvendigt og ønskeligt at sætte ind for at nå en ægte integration af alle politiske og økonomiske spørgsmål, som ser målsætningen for det europæiske samarbejde i en bestræbelse på at nedbryde nationalstaten og skabe „Europas forenede Stater“.

Det vil næppe være rigtigt at gøre det franske standpunkt så enkelt op, at man under alle omstændigheder modsætter sig politisk integration, men meget tyder på, at man anser det for ugorligt på én gang at udvide fællesmarkedet med England og andre ansøgerlande og samtidig gennemføre politisk integration. I hvert fald foreløbig synes det virkelige europæiske valg at stå mellem et udvidet og dermed politisk løsere fællesmarked på den ene side og et stærkere integreret, men ikke udvidet fællesmarked på den anden side.

Der har som før nævnt ikke udkrystalliseret sig nogen særlig enighed om de videre politiske perspektiver i fællesmarkedets samarbejde. De aftalte informations- og konsultationsmøder mellem udenrigsministrene fra de seks og ansøgerlandene er et temmeligt tyndt forsøg på at finde en metode til at dække over stærk uenighed. Men i denne forbindelse vil jeg på mit partis vegne gerne understrege den danske regerings forbehold over for dette samarbejdes militær- og sikkerhedspolitiske sider. Informationsmøderne mellem udenrigsministrene er ikke et særlig velegnet forum for sikkerhedspolitiske drøftelser, hvilket nok vil vise sig i praksis.

Af langt større interesse er den plan, som handelsministeren kaldte Wernerplanen [med tryk på anden stavelse], men som jeg vil foretrække at kalde Wernerplanen [med tryk på første stavelse], som er en udløber af Barreplanen, og som repræsenterer et forsøg på at opstille nogle retningslinjer for det økonomiske samarbejde, som samtidig vil føre til et snævert politisk samarbejde.

Efter Wernerplanen skal fællesmarkedslandenes økonomi sammensmeltes ved at lægge valutakurserne helt fast. Betalingsbalanceproblemer kan under et sådant system ikke forekomme, lige så lidt som der kan forekomme betalingsbalanceproblemer imellem Sjælland og Jylland.

Budget-, finans- og skattepolitikken skal samordnes stærkt. Det er her af interesse at